

De Sperwer

Jan van Diermen

20 oktober

Ondanks de concurrentie van de avond van Vogelbescherming in het Tehuis in Groningen bezochten 35 leden de lezing van Jan van Diermen.

De spreker, die grieperig en verkouden was, doet al veertien jaar onderzoek aan Sperwers in de populierenbossen rond Veghel in oostelijk Brabant. Hij presenteerde op geheel eigen wijze een schat aan gegevens die, zoals hij zelf zei "niet wetenschappelijk onderlegd, maar wel allemaal kloppend" waren.

Mensen die de boeken van Ian Newton en Rob Bijlsma over de Sperwer hadden gelezen hoorden nogal wat bekende dingen (en zagen enkele bekende dia's), maar er waren voldoende nieuwigheidjes en anekdotes om het interessant te houden; toch was het jammer dat een duidelijke lijn in het verhaal ontbrak. Jan van Diermen had waarschijnlijk moeite om zich een houding te bepalen tegenover een groep mensen die zowel bestond uit doorgewinterde roofvogelonderzoekers als uit pure leken. Dit is zeer begrijpelijk.

Voor de pauze vertoonde Van Diermen dia's van nestbomen, die heel iel kunnen zijn, en van eieren en jongen in het nest. Dat Houtduiven soms in sperwernesten leggen was mij onbekend, evenals het feit dat het verwijderen van lege eierdoppen uit het nest niet alleen te maken heeft met het minder opvallend maken van de plek, maar dat het ook voorkomt dat een lege schaal over een ander ei schuift en zo het jong belet om uit te komen.

Na de pauze ging Van Diermen in op het herstel van de Brabantse sperwerpopulatie na de DDT-crash begin jaren tachtig; dit aan de hand van grafieken. Ook toonde hij prachtig aan hoe de Havik een bepalende invloed heeft op de stand en nestplaatskeuze van de Sperwer: de

Havik kan 50% van de Sperwers in een gebied wegeten en dwingt de Sperwer te nestelen in dichtere bosjes.

De laatste grafiek maakte duidelijk dat Sperwers over het algemeen niet oud worden, maar dat een leeftijd van tien jaar wel mogelijk is. Eén vrouwtje, jaren lang door Van Diermen gevolgd aan de hand van haar individueel herkenbare ruiveren, produceerde in negen broedseizoenen meer dan 120 nakomelingen. Een ander vrouwtje in dezelfde tijd minder dan tien.

Als verklaring voor zijn roofvogelpassie zei van Diermen: "Je rolt er vanzelf in als je alles opschrijft".

Jan Alex de Roos